

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра іноземних мов і перекладу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Друга іноземна мова(Німецька) Частина 3

Освітня програма «Управління міжнародним бізнесом»

Спеціальність 073 «Менеджмент»

Галузь знань 07 «Управління і адміністрування»

Затверджено
на засіданні кафедри
іноземних мов і перекладу
Протокол № 1 від «29» серпня 2025 р.

Т.в.о. завідувача
кафедри

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Serman L.I.', with a horizontal line extending to the right.

Серман Л.І.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Друга іноземна мова (німецька)
Освітня програма	Управління міжнародним бізнесом
Спеціалізація (за наявності)	
Спеціальність	073 Менеджмент
Галузь знань	07 Управління і адміністрування
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна
Курс / семестр	3 / 5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	3 кредитів ЄКТС, 90 годин, практичні заняття – 30, самостійна робота – 60
Мова викладання	німецька, українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://cee.pnu.edu.ua www.d-learn.pu.if.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі дисципліни

Метою курсу є формування у студентів та закріплення лінгвістичної, комунікативної, соціолінгвістичної компетенцій. Формування лексичної бази для професійно-спрямованого спілкування німецькою мовою із подальшим її використанням у мовній практиці.

Основними завданнями вивчення студентами дисципліни «Друга іноземна мова (німецька)» є засвоєння ними знань та набуття навичок щодо:

- Розуміння мовлення колег по навчанню, викладачів і диктора на аудіо- та відеоносіях, що містять інформацію німецькою мовою в межах пройденого лексичного матеріалу; розуміння основного змісту аудіотексту; виділення в навчальному аудіотексті різних рівнів змісту; виділення в навчальному аудіотексті деталей, які несуть вагомий інформаційне навантаження; володіння мовною догадкою при аудіюванні текстів різних жанрів.
- Усного мовлення (говоріння) у стандартних ситуаціях, близьких до пройдених тем; усного переказу знайомого тексту, а також прослуханого чи побаченого на аудіо- або відеоносіях матеріалу чи прочитаного викладачем уголос нового тексту, який містить в основному знайому лексику. Володіння діалогічним мовленням у стандартних, близьких до пройдених тем, ситуаціях спілкування; володіння монологом-розповіддю.
- Читання художніх, науково-популярних, публіцистичних текстів; розуміння основного змісту тексту у процесі ознайомлювального читання; пошуку необхідної інформації у процесі вибіркового читання; ведення власний словник із практики усного й писемного мовлення, а також із домашнього й індивідуального читання /аудіювання.

Писемного мовлення у типових ситуаціях повсякденного спілкування; вираження в письмовій формі парціальних оцінок: схвалення, несхвалення, похвали, докір, зауваження тощо; заповнювати анкету, формуляр чи опитувальний лист; володіти мовленнєвими формулами звертання, прощання в привітальній листівці; писати побутового листа; виділяти постійні та змінні компоненти у структурі і змісті побутового листа; експлицітно й граматично правильно перекладати із рідної мови на німецьку нескладні тексти за пройденою тематикою.

Компетентності

ЗК7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

СК17. Здатність використовувати професійно-комунікативні навички для представлення, обґрунтування та відстоювання економічних інтересів суб'єктів міжнародного бізнесу та реалізовувати їх в умовах цифрової економіки, логістики, інформаційних технологій.

Програмні результати навчання

ПРН 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

3. Структура дисципліни

№ з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
-------	------	---------------------	----------

5 семестр

7	Тема 1. Am Wochenende.	Засвоєння лексики на тему: -Das Wetter ist nicht besonders schön. Trotzdem wollen wir mal für zwei Tage raus hier. -Ich hätte gerne mal ein bisschen Ruhe. -Ich könnte rübergehen. -Wochenendaktivitäten, Veranstaltungen. -Veranstaltungstipps. Вміти будувати речення у різних часових формах: Grammatik. Konjunktion: trotzdem. Konjunktiv II: Konjugation. Konjunktiv II: Wunsch. Konjunktiv II: Vorschlag.	<ul style="list-style-type: none"> • Лексико-граматичні вправи, вправи комунікативного характеру • Читання та усний і письмовий переклад • Тестування • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
8	Тема 2. Warenwelt.	Засвоєння лексики на тему: -Kennst du ein gutes Geschäft? -Bei einer neuen Lampe hast du Garantie. -Ich finde die hier schöner. -Interviews im Radio. -Meine Sachen. Вміти будувати речення у різних часових формах: Grammatik. Adjektivdeklination: unbestimmter Artikel. Komparation. Vergleichspartikel: als, wie.	<ul style="list-style-type: none"> • Лексико-граматичні вправи, вправи комунікативного характеру • Читання та усний і письмовий переклад • Тестування • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи
9	Тема 3. Kommunikation.	Засвоєння лексики на тему: -Hier wird die Adresse reingeschrieben. -Die alte Kuckucksuhr? – Natürlich. -Anrufbeantworter. -Handys. -Frauensprache? Männersprache? Вміти будувати речення у різних часових формах: Grammatik. Passiv: Präsens. Adjektivdeklination: bestimmter Artikel. Frageartikel: Was für ein..? Wortbildung.	<ul style="list-style-type: none"> • Лексико-граматичні вправи, вправи комунікативного характеру • Читання та усний і письмовий переклад • Тестування • Завдання для індивідуальної роботи • Завдання для самостійної роботи

4. Система оцінювання курсу

Система оцінювання знань студентів здійснюється через:

- поточне оцінювання – усне опитування на практичних заняттях, написання лексичних диктантів, виконання лексико-граматичних вправ, вправ комунікативного характеру
- оцінювання самостійної роботи студентів (здійснюється під час тижнів контролю самостійної роботи);
- підсумковий контроль – підсумкова контрольна робота: завдання, які охоплюють матеріал змістового модуля (у вигляді тестування або розгорнутої письмової роботи)
- екзамен (якщо передбачено навчальним планом)

Поточні відповіді та самостійна робота оцінюються у 100-бальній системі. З поточних оцінок вираховується середнє арифметичне. До отриманого балу за поточні відповіді додаються бали за самостійну роботу, контрольні роботи, (для заліку) і за екзамен (для екзамену). Вага оцінок (за поточне оцінювання, самостійну роботу, контрольну роботу) у відношенні до 100 балів залежить від того, чи передбачений екзамен в кінці семестру відповідно до графіку навчального процесу (див.п.5).

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Робота на парах	Оцінка за контрольну роботу	Оцінка за індивідуальну роботу	Оцінка за самостійну роботу	Разом
40	30	20	10	100

Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті.

Види контролю: поточний (усне/письмове опитування на практичному занятті); тематичний (тематичні контрольні роботи - переклад, творчі роботи, тестування); підсумковий (залік, екзамен).

Вимоги до письмової роботи:

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводяться словникові диктанти, самостійні роботи, тематичні контрольні роботи. У кінці кожного семестру проводиться підсумкова контрольна робота, що складається з перекладу з української мови на німецьку, або підсумкове тестування на платформі d-learn.

Практичні заняття:

Оцінюється відвідуваність усіх занять упродовж семестру та робота студентів за 5-тибальною або 100-бальною шкалою.

Оцінка «відмінно» «5» (90-100, A) - студент добре сприймає мовлення на слух, розуміє прочитане та правильно перекладає. Вміє логічно будувати монологічне висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку з комунікативним завданням, висловлює і аргументує своє ставлення до певної проблематики, логічно формулює запитання і відповіді.

Вміє розпочати, підтримати і закінчити діалог. Студент володіє лексичними одиницями і граматичними структурами згідно тематики в повному обсязі. Граматичні помилки відсутні. В письмовому висловлюванні та при перекладі з української мови на німецьку допускаються 1-2 орфографічні помилки.

Оцінка «добре», «4» (70-89, C, B) - студент добре володіє навичками аудіювання, розуміє прочитане, правильно перекладає текст, вміє логічно будувати монологічне висловлювання за прочитаним текстом і у зв'язку з комунікативним завданням, демонструє вміння повідомляти факти згідно проблематики тексту, висловлює і аргументує своє ставлення, вміє логічно побудувати діалогічне спілкування відповідно до поставлених завдань, використовує відповідні граматичні структури, проте допускає граматичні помилки. У письмовому заданні допускаються 3-4 орфографічні, 1-2 лексичні та 2-3 граматичні помилки.

Оцінка «задовільно», «3» (50-69, E, D) - студент погано володіє навичками

аудіювання; тобто, не може розуміти те, що чітко, повільно і прямо говориться; може отримати допомогу в розумінні з боку викладача. Студент неналежно формулює монологічне висловлювання, але не завжди відповідно до комунікативного завдання: відходить від теми, не аргументує свою відповідь. Діалогічне спілкування відбувається не відповідно до комунікативного завдання, не логічне, студент не вміє підтримувати бесіду. Студент демонструє обмежений словниковий запас, допускає багато граматичних помилок. При письмовому висловлюванні студент допускає багато орфографічних (7-10) лексичних (7-10) та граматичних помилок (7-10), що перешкоджає розумінню наміру висловлювання та реалізації комунікативної мети.

Оцінка «незадовільно», «2», (40-49, F) - студент не володіє навичками спілкування німецькою мовою, не розуміє зміст прочитаного та не може перекласти його, а також не спроможний побудувати монологічне висловлювання, не має навичок відповідати, Студент не вміє побудувати діалог, не може підтримати бесіду. Має вкрай обмежений словниковий запас, допускаються численні граматичні помилки. У письмовому мовленні допущена значна кількість помилок (більше 15).

Умови допуску до підсумкового контролю:

При виставленні допуску до заліку чи іспиту враховуються навчальні досягнення студентів, а саме: бали, набрані на поточному опитуванні під час контактних (аудиторних) годин, бали, набрані за виконання самостійної роботи, бали тематичних контрольних робіт, а також бали, отримані за підсумкову контрольну роботу. Допуск до заліку становить мінімум 50 балів, максимум 100 балів; допуск до іспиту становить мінімум 25 балів, максимум 50 балів; бал за складання іспиту (підсумковий контроль) становить максимум 50 балів.

Критерії поточного оцінювання:

Відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) та Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 5) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) знання оцінюються як з теоретичної, так і з практичної підготовки відповідно до національної шкали за такими критеріями:

- «відмінно» – здобувач освіти міцно засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст навчальної дисципліни, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок;

- «добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного матеріалу;

- «задовільно» – здобувач освіти в основному опанував теоретичними знаннями навчальної дисципліни, орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру,

виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою діяльністю;

- «незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні наукове мислення, практичні навички не сформовані.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	фонолабораторія, аудіовізуальні технічні засоби навчання (магнітофони, телевізор, проектор, ноутбук тощо)
Література: Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Євгененко Д.А., Білоус О.М., Гуменюк О.О. та ін. Практична граматики німецької мови. Вінниця, 2004. 399 с. 2. Max Hueber Verlag, 2001. - 364 с. Німецька мова для іноземців. В 2-х ч.: Ч. 1. - Лейпціг, 1976. - 621 с. 3. Мюллер В. Великий німецько-український словник. К.: Чумацький шлях, 2005. 792 с. 4. Ткачівська М.Р., Михайлюк О.Ю., Ткачівський В.В. Перекладацька практика. Навчально-методичний посібник для студентів напрямку підготовки 6.03020101, 7.03020101, 8.03020101 «Міжнародні відносини». Івано-Франківськ: Видавець Третяк І. Я., 2012. 76 с. 5. Braun B., Doubek M., Fügert N. u. a. DaF kompakt neu A1-B1. Kursbuch mit MP3-CD. Stuttgart: Ernst Klett Sprachen GmbH. 2016. 304S. 6. Bylyzja Ja. T., Schatska H.M. Einführungskurs der deutschen Phonetik. Lehrbuch für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen (in Deutsch und Ukrainisch). Iwano-Frankiwsk: Plaj, 2001. 71S. 7. Duden. Die Grammatik / Dudenredaktion. Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich : Dudenverlag, 2006. 1343 S. 8. Helbig G. Deutsche Grammatik [Handbuch für d. Ausländerunterricht] / G. Helbig, J. Buscha. Berlin, München : Langenscheidt, 2001. 654 S. 9. Kapak Ju.M., Marunewytsch B.M., Tkatschiwska M.R., Schatzka H.M., Wlassowa O.I. Deutsch für Fortgeschrittene: тематичний навчально-методичний посібник для студентів IV-V курсів англійського відділення факультету іноземних мов. Івано-Франківськ, 2013. 386 с. 10. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. M.: Hochschule, 1975. 366 S. 11. Schendels E. I. Deutsche Grammatik. M. : Vysšaja škola, 1979. 396 S. 12. Schritte International 2. Hueber Verlag 2006. 13. Schritte International 3. Hueber Verlag 2006.	
Додаткова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гінка Б.І. Was ist Deutsch? Stereotype und Realität. «Типово німецьке : стереотипи та реальність [навч. посібник]. Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2004. 368 с. 2. Brinkmann H. Die Deutsche Sprache. Gestalt und Leistung / Hennig Brinkmann. Düsseldorf, 1971. 654 S.	

3. Bußman H. Lexikon der Sprachwissenschaft / Hadumod Bußmann. Stuttgart : Kröner Verlag, 2002. 893 S.
4. Erben J. Abriß der deutschen Grammatik / Johannes Erben. Berlin : AkademieVerl, 1964. 316 S.
5. Grammatik der deutschen Sprache (GDS) / [G. Zifonun, L. Hoffmann, B. Strecker und andere]. Berlin; New York : Walter de Gruyter, 1997. 378 S.
6. Jung W. Grammatik der Deutschen Sprache / Walter Jung. Leipzig : VEB Bibliographisches Institut, 1966. 518 S.
7. Mirjam Pressler. „Bitterschokolade“. Lesebuch mit Aufgaben für die Studenten der Fakultäten für Fremdsprachen / Wengrynowytsch A.A., Pawlyschynez O.O., Petryschak B.Ja., Turko N.W. Iwano-Frankiwnsk, 2009. 144S.
8. Müller, Wertenschlag. Optimal A1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer. Berlin und München.: Langenscheidt. 2005. 83S.
9. Müller, Wertenschlag. Optimal A2. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer. Berlin und München.: Langenscheidt. 2005. 85S.
10. Müller, Wertenschlag. Optimal B1. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Intensivtrainer. Berlin und München.: Langenscheidt. 2005. 85S.
11. Hall K. Übungsgrammatik für Fortgeschrittene. Deutsch als Fremdsprache [1. Aufl.] / K. Hall, B. Scheiner. Ismaning : Hueber Verlag, 2001. 431 S.

Законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали та рекомендації міністерств і відомств:

Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/>

Нормативно-правова база України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua>

Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua/>

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. URL: <https://mfa.gov.ua/>

Наукова бібліотека ПНУ. URL: <http://lib.pnu.edu.ua/>

Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>

Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003. – 261 с.

Ресурси курсу

Інформація про курс розміщена на сайті дистанційного навчання Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

<https://d-learn.pnu.edu.ua/>

6. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра іноземних мов і перекладу м. Івано-Франківськ, вул. Чорновола, 1, каб. 207 Тел.: +80342 75-20-27 Email: https://kimip.pnu.edu.ua/ Ст. лаборант кафедри: Чорна Яна Володимирівна Сторінки в соцмережах: https://www.facebook.com/groups/kimip/ https://instagram.com/kimip_pnu?igshid=1d25thno35rgw
Викладач	Чорна Яна Володимирівна Асистент кафедри іноземних мов і перекладу
Контактна інформація викладача	+80342 75-20-27 yana.chorna@cnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету. Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагиату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).
Невідповідна поведінка під час заняття	Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» (затверджене наказом Міністерства України № 245 від 15.07.1996 р.).

Додаткові бали	Студент має змогу також отримати додаткові бали , пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах тематики дисципліни впродовж навчального семестру; взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, конференції, круглому столі, інших видах наукової активності, які відповідають профілю дисципліни; опублікувавши наукову працю, яка відповідає профілю дисципліни. Відповідно до <u>Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Відповідні студенти можуть отримати додаткові бали на підставі рішенням кафедри іноземних мов і перекладу.
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується <u>Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»</u> (введено в дію наказом ректора № 819 від 29.11.2019; із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.).

Викладач

Чорна Я.В.